

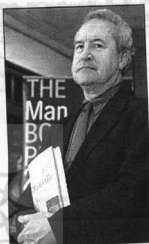
بیان ملال به زبان فاخر

چه غمی، چه اندوهی، غیرقابل درک، غیرقابل تصور، نه، درست نیست، من می‌توانم تصور کنم، می‌توانم همه چیز را درک و تصور کنم.

از پریشانی بودن در این دنیا و پادهری نامطمئن برای رنج‌اش، سلاش و آزارش، از زنده‌بودن و درک زندگی نکردن، از دست‌وپازدن در امیال و آرزوها و بی‌میل سخن گفتن، گفتن از همه این چیزها، این‌هاست آن چه جان

بنویل با نسکی فاخر از میراث انگلیسی‌اش می‌نویسد و البته سخت و دشوار، زینا سختی، تشبیه نثرهای انگلیسی است نباید سختی و بیچیدگی‌مان را فراموش کنیم چون نمی‌توانیم بیچیدگی را فراموش کنیم.

بنویل در رمان *In What* به تمایز میان زندگی و هنر می‌پردازد و در پی آن است که برای مگر و فریب تعریفی بیابد بدیهی است رومیان آثار او نیز کسانی هستند که زبان به شکوه می‌کشیدند، چه از روی آگاهی و چه از روی جهل، شک و دو دلی یا دو پهلوگویی و دروغ‌گویی. به‌طور مثال در *The Book of Evidence* فردی که ذهن تحلیل‌گری دارد با کسی روبه‌رو می‌شود که او امریکایی می‌شناسد، او را به امریکایی بودن انتساب دادم چون نمی‌دانستم یا نتوانستم اسم‌اش را به‌یاد بیاورم، اما از این‌که او در هر حال امریکایی بود، مطمئن نبودم، بازی و جابه‌جایی ظریف کلماتی چون نمی‌دانستم یا نتوانستم، و اضافه کردن *اما* و در هر حال، بر عادت نفی و خنثی‌سازی بنویل تأکید دارد.

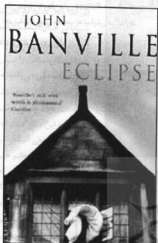

جان بنویل، ۱۸ دسامبر ۱۹۴۵ در شهر وکسفرُد ایرلند به دنیا آمد. در مدرسه مذهبی برادران مسیحی و دانشکده سی‌بیت در وکسفرُد تحصیل کرد. چند سالی برای *Aer Lingus* در دوبلین کار کرد، که همین موجب شد تا سفرهای متعدد داشته باشد. تا سال ۱۹۹۹ ویراستار ادبی و منتقد برجسته، دقیق و موثکاف آیریش تایمز بود. جوایز ادبی متعددی را برای رمان و نمایشنامه‌هایش گرفته است. با وجود انتخاب درون‌مایه‌های قوی و عقلانی داستان‌هایش، زبان ساده و روشنی را به‌کار می‌گیرد. بعد از چاپ مجموعه داستان کوتاه *Long Lankin* در سال ۱۹۷۰ و اصلاح آن به شکل رمان کوتاه در سال ۱۹۸۲، *Nightpaw* ۱۹۷۱ و *Briachwood* ۱۹۷۲ به‌سبب نیاکان باروک‌اش در کتاب‌های *Doctor Copernicus* ۱۹۷۶، *Kepler* ۱۹۸۱ و *Newton Letter* ۱۹۸۲ روی آورد. کتاب داستانی دکتر کپرنیک موفق به دریافت جایزه جیمز تیت بلک مورتلر برای بهترین داستان شده، اولین کتابی که با الهام از زندگی و عقاید دانشمندان نوشته شد. کتاب کپلر که بر اساس زندگی فضانورد آلمانی قرن ۱۶ میلادی بود نیز جایزه گاردین را برد. همچنین شبکه چهار انگلیس بر اساس داستان *نامه نیوتن*، سریالی ساخت که مورد استقبال قرار گرفت.

The Book of Evidence سال ۱۹۸۹ نوشته شد و بلافاصله جزء لیست برترین‌های بوکر همان سال قرار گرفت. *Ghosts* ۱۹۹۳ و *Athena* ۱۹۹۵ سه‌گانه بنویل را با شخصیت محوری فردی مونته‌گری، مثال شناخته شده کامل کرد. شخصیت اصلی رمان *The Untouchable* ۱۹۹۷، براساس سرگذشت وینکتور مسکل تاریخ‌شناس هنری و آنتونی بلات جلوس نوشته شده است. *Eclipse* ۲۰۰۰ توسط یک بازیگر به نام الکساندر کلیو روایت

می‌شود که از بازگشت به خانه کودکی‌اش سر باز می‌زند. **Shroud** داستانی را که با **Eclipse** آغاز شد به اتمام می‌رساند و سرانجام **Prague pictures: Portrait of City** ۲۰۰۲ بیرون کشیدن یک پرونده شخصی از شهر سحرانگیز اروپایی است.

رمان **The Sea** که برنده بوکر ۲۰۰۵ شد، داستان زندگی یک تاریخ‌شناس هنری است که همسرش را در اثر

بیماری از دست داد. اما مجبور می‌شود به شهری ساحلی سفر کند که از سال‌های کودکی و دوران تعطیلات از آن خاطرات بسیاری داشته است.

بنویل در گفت‌وگویی که بلافاصله بعد از دریافت جایزه با وی صورت می‌گیرد می‌گوید: شاید درون‌مایه فوی و تاریک رمان دریا باعث شد تا داوران به آن لقب عمیق بدهند. اما او به این نکته نیز اشاره می‌کند که بسیاری از تصویرها و خاطرات رمان دریا متعلق به دوران کودکی و جوانی خود اوست.

با توجه به سبک استادانه نویسنده‌گان ایرلندی هم‌عصر. جان بنویل فیلسوف رمان‌نویسی‌ست که به مدد ماهیت ادراک و آگاهی، به جدال میان تخیل و واقعیت می‌پردازد و لزوماً و نهایی بشر امروز را به چالش می‌کشد. گرچه سبک این رمان‌نویس را می‌توان پست‌مدرنی و رئالیسم جادویی عنوان کرد. اما بهتر است آن را همانند مرشدش ساموئل بکت متفکرین یا فرادستان نامید. داستان‌های سیال بنویل با

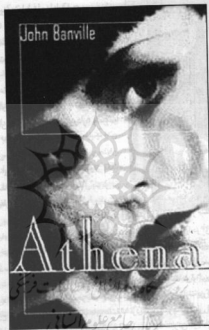
دورنمای ایرلندی آغاز می‌شود؛ با شخصیت‌های اروپایی و تاریخ آن پیوند می‌خورد و با روایت‌های قراردادی به تحریف افسانه‌ها می‌پردازد. آثار او از بی‌رحمی‌ها و جدال‌های منطقی و کنایه سرشار است. به گونه‌ای که می‌توان پنهان و آشکار رد پای نویسنده‌گان بزرگی چون پروست، داستایوفسکی و ناپکوف را در آن‌ها دید.

در زمان‌های اولیه خود همچون **Long Lankin** و **Nightspawn** حکایت‌های غیرواقعی را می‌نویسد و بدین‌گونه علاقش را به عقاید متافیزیک نشان می‌دهد؛ اما بزگویی او به سرعت از سوی منتقدان سوزش می‌شود. با نوشتن رمان **Briochwood** سبغی بسیار می‌کند که تنگ بازوگ خود را حفظ کند. اما اثر او گوئی بیش‌تر درون فانتزی گویتیک محصور می‌ماند. این رمان داستان عجز یک خانواده ایرلندی و ویرانی عمارت بزرگشان را توصیف می‌کند. بدین صورت با طرح و پیرنگی تودرتو به آینه‌های عاشقانه نزدیک می‌شود. داستان از زبان راوی آن گم‌ریل گودکین، نقل می‌شود که برای یافتن خواهر دوقلوش به جمع وهم‌آلود سپهری در حال سفر وارد می‌شود. این کتاب، تا حدودی رمان **Bleak House** چارلز دیکنز را تداعی می‌کند (که یک شخصیت خودپه‌خود می‌سوزد و محو می‌شود) اما بنویل با به‌کارگیری کنایه‌های متعدد و انتخاب شخصیت فکور و شاعرانه و رابطه خاطره و تخیل، بیش‌تر به‌سبک ناپکوف و پروست نزدیک می‌شود.

فکر می‌کردیم همه چیز را همان‌طور که بودند به یاد آوردیم، در حالی که همه آن چیزی که به آینده پرتاب شد، خرده خرده‌های وهم‌گونه گذشته‌ای بود که دوباره از نو ساخته می‌شدند. پیچ‌بج‌های صدای اولسن مرگی که شاهدش بودیم، همیشه در دالان باریک و تاریکی که یک ساعت شمشاط‌دار سکوت آن‌جا را می‌شکست، خواهد بود. پایان عشق برای همیشه، و زیرسیگاری که روی میز وسط اتاق مانده و در سفید اتاق که گویی برای همیشه بسته شده بود.

مهارت دیگر بنویل در به کار بردن تکرار بین‌متنی است که به همراه موتیف و کنایه‌های آن از زمانی به زمانی دیگر حفظ می‌شود. ۱۹۸۶ Mefisto چهارمین رمان علمی اوست که داستان شگفتی‌های ریاضی است و به افسانه فاوستین لقب گرفته است. گبریل سوان با شخصیتی شوخ‌وشنگ، یک کارناوال شادی است که رفتار او رمان Bricwood را به خاطر می‌آورد.

جان بنویل با رمان‌های Eclipse و ۲۰۰۰ T Shroud به خوبی ریشه هویت ایرلندی خود را به وسیله لایه‌ای از تجربیات اروپای متحد، به نمایش می‌گذارد.

آن‌چه راوی‌های من در جست‌وجوی اش هستند

گفت‌وگو با جان بنویل